

รายงานการรับคณะผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมขนาดเล็ก
มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์
ณ สำนักงานมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ
วันที่ 4 มิถุนายน 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	- สถาบันอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ในฟิลิปปินส์ ด้วย 4 ส่วนงานสำคัญ 1) วิจัย 2) อบรม 3) การพัฒนาต่อยอดธุรกิจ 4) ผลักดันนโยบาย - คณะพาผู้อำนวยการ ผู้บริหารและคณาจารย์มาศึกษา ดูงานเกี่ยวกับภาคธุรกิจในประเทศไทย - คณะติดต่อผ่านเข้ามาทางธุรกิจกลางกทม. และส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิตรับเรื่องประสานงานต่อในรายละเอียด และผู้ประสานงานกระทรวงการต่างประเทศได้ประสานเพิ่มเติมผ่านประธานสายฯ - หนังสือขอเข้าดูงานจากกระทรวงการต่างประเทศ เรียนประธานสายบริหารงานพัฒนา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 - คณะมาเป็นครั้งที่ 1
วัตถุประสงค์	ฟังบรรยายเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ การดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม เน้นเรื่องกาแฟเป็นพิเศษเนื่องจากอยู่ระหว่างการพัฒนากลุ่มธุรกิจ MSME ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟทางตอนเหนือของฟิลิปปินส์ หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้แทนของมูลนิธิฯ และเยี่ยมชมสินค้าที่ร้าน DoiTung Lifestyle
ระดับ	- ระดับความสำคัญคณะ 5 (คณะนำมาโดยผู้อำนวยการสถาบันอุตสาหกรรมขนาดเล็ก) - ระดับเนื้อหา 2 (ภาพรวมงานพัฒนา การเป็นต้นแบบธุรกิจเพื่อสังคมของตอยตุง และแลกเปลี่ยนความรู้ ไม่ลงพื้นที่) - คะแนนรวม 7 คะแนน
องค์ประกอบ	- คณะผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ นำโดย

	ศาสตราจารย์ Aleli B. Bawagan ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้บริหารและคณาจารย์ จำนวนรวม 9 ท่าน - ผู้ประสานงาน คุณอดิทัต ภาณุพงศ์ เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา และคุณศุภัสชา ศุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่รับ คณะ	- ผู้บรรยายหลัก คุณวิภาว ชื่นชิต - ผู้ร่วมให้ข้อมูล คุณสลักจิต มั่นธรรมรักษาและคุณณัฏฐารัตน์ ชันติสิทธิ์ - ผู้ประสานงานของมูลนิธิฯ คุณอรุณิศา เฉลิมช่วงและคุณณัฐชา โลหะยี่นงสุข
แหล่ง สนับสนุน งบประมาณ	916200511 งบประมาณโครงการจัดศึกษาดูงานและฝึกอบรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามตาราแม่ฟ้าหลวง
ประเด็นสำคัญ	ถาม : ตอนที่ก่อตั้งบริษัท นวติ จำกัด เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟมีส่วนร่วมในการก่อตั้งหรือไม่ ● สมัยนั้นคนในพื้นที่ยังไม่รู้จักกาแฟ เป็นพืชใหม่ที่คนไม่เคยรู้จัก ไม่เคยกิน จึงเข้าร่วมกับโครงการในฐานะเกษตรกร ค่อยๆ เรียนรู้วิธีการปลูก และแปรรูป ● โครงการฯ เลือกส่งเสริมกาแฟเพราะเป็นการสร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่ทดแทนฝิ่น และพื้นที่พื้นที่ป่า ในเบื้องต้นจึงต้องการเงินทุนเพื่อนำมาบริหารจัดการ มีหลายภาคส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง ถาม : มีบริษัทเอกชนอย่างเช่น เนสท์เล่ หรือมหาวิทยาลัยเข้ามาช่วยในช่วงเริ่มต้นหรือไม่ ● สนับสนุนด้านเทคนิค องค์ความรู้ ไม่ได้ให้เงินทุน ที่คอยดูมีแปลงทดลองของเนสท์เล่ มีผู้เชี่ยวชาญเข้ามา ส่วนภาคการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเคยมาให้คำแนะนำเรื่องการตลาด (กาแฟอิตาลี) ถาม : สร้างความยั่งยืนในกลุ่มเกษตรกรอย่างไร เพราะเข้าใจว่าเกษตรกรที่ปลูกกาแฟมาตั้งแต่เริ่มโครงการฯ ปัจจุบันน่าจะสูงวัยหมดแล้ว ● เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คอยดูสร้างความยั่งยืนผ่าน incubation program สนับสนุนคนรุ่นใหม่ให้เป็นนักธุรกิจชุมชน มีแบรนด์

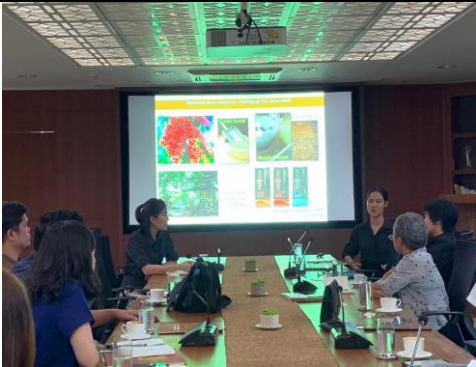

	ของตัวเอง และเชื่อมโยงธุรกิจชุมชนกับตลาด ถาม : อบรมเกษตรกรรมใหม่อย่างไรบ้าง • โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ชำนาญจากมหาวิทยาลัย และส่งเสริมเรื่องตลาด โดยมีทั้ง In house training และ พาผู้นำไปศึกษาดูงานที่ต่างๆ ถาม : มี % การปลูกกาแฟประมาณเท่าไรของพื้นที่ • ชาวบ้านทั้งหมดไม่ได้ปลูกกาแฟ ดูตามสภาพพื้นที่ บางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกกาแฟ เช่น สูงไม่ถึง 800 เมตรจากระดับน้ำทะเลก็ปลูกไม่ได้ ถาม : ผลผลิตกาแฟต่อเฮกตาร์ต่อปีประมาณเท่าไร • Green bean 400 กิโลกรัม/เฮกตาร์/ปี ถาม : สถานการณ์ฝนในปัจจุบันเป็นอย่างไร • ไม่มีการผลิตในพื้นที่ ปฏิเสธไม่ได้ว่าเนื่องจากเรามีพรมแดนติดประเทศเพื่อนบ้าน จึงอยู่ในเขตเส้นทางลำเลียงยาเสพติดอยู่ ถาม : ดอยตุงยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลหรือไม่ • โครงการพัฒนาดอยตุงฯ สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตั้งแต่ปี ค.ศ.2001 ถาม : ธุรกิจกาแฟยืนหยัดในสงครามราคาอย่างไร ถ้าพ่อค้าคนอื่นจากตลาดภายนอกมารับซื้อกาแฟเชอร์รี่แพงกว่าโครงการ 1 บาท ต่อ กิโลกรัม • สื่อสารกันกับชาวบ้านว่าเราเป็นพาร์ทเนอร์ระยะยาวกับเขา • สร้างแรงจูงใจโดยเพิ่มเงิน 10% ให้กับฟาร์มที่มีการบริหารจัดการที่ดี • ให้เงินกู้รายย่อย (small loan) ไม่เกิน 50% ของยอดขายปีที่ผ่านมากับเกษตรกร • และในแง่ธุรกิจเรากระจายความเสี่ยงโดยการมีหลายหน่วยธุรกิจ ไม่ใช่กาแฟเพียงอย่างเดียว ถาม : วางแผนผลผลิตจากต้นกาแฟอย่างไร • เมื่อต้นกาแฟอายุ 10 ปีจะเริ่มให้ผลผลิตน้อยลง ต้องวางแผนเปลี่ยนต้นใหม่หรือทำสาวกาแฟ ถาม : ธุรกิจกาแฟของชุมชนบนดอยตุงมีความเป็นมาอย่างไร • ชาวบ้านทำกันเอง ส่วนการรวมกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล
--	--

	ถาม : โครงการพัฒนาดอยตุงฯ รับซื้อกาแฟจากกลุ่มธุรกิจชุมชนดอยตุงหรือให้การสนับสนุนอย่างไรหรือไม่ ● กลุ่มคนเหล่านี้มีความสามารถอยู่เองได้แล้ว ต้องการความช่วยเหลือจากเราก่อนข้าน้อย โครงการพัฒนาดอยตุงฯ จึงเน้นช่วยคนที่ต้องการสนับสนุนก่อน เช่น เกษตรกรผู้ปลูก ถาม : การอยู่ “ในพระบรมราชูปถัมภ์” ทำให้ได้สิทธิพิเศษหรือไม่ ● ในระยะเริ่มโครงการเมื่อ 30 ปีที่แล้ว ช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนและการประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน แต่สำหรับปัจจุบันไม่ได้สร้างความแตกต่างหรือทำให้เรามีสิทธิพิเศษอะไร ถาม : ดอยตุงจัดการของเสียจากแปลงเกษตรอย่างไร ● เปลือกกาแฟเชอร์รี่ทำปุ๋ย, เปลือกกะลากาแฟใช้สร้างลายกระดาศา, กะลาแมคคาเดเมียทำถ่าน และพลังงานชีวมวลไปใช้ในโรงงานกระดาศา, เปลือกเขียวแมคคาเดเมียทำปุ๋ย ถาม : กาแฟที่ปลูกมาจากไหน ● กรมวิชาการเกษตร แต่สายพันธุ์กาแฟน่าจะมาจากต่างประเทศเพราะกาแฟไม่ได้มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ถาม : ชาวบ้านมีสิทธิประกันสุขภาพหรือไม่ ● มีตามสิทธิขั้นพื้นฐานของรัฐบาล ถาม : มี Micro finance หรือไม่ ● ชาวบ้านมีแหล่งเงินมากมาย ทั้งจากภาครัฐ และสถาบันการเงิน สิ่งที่ขาดคือองค์ความรู้ การสนับสนุนของโครงการเราเน้นเรื่องการพัฒนาศักยภาพให้องค์ความรู้มากกว่า หากจะสนับสนุนกองทุนจะเน้นทำเป็น In-kind มากกว่า เช่น ธนาคารหนู ถาม : มีกิจกรรมอื่นๆ ที่สนับสนุนหรือเป็นสวัสดิการของครอบครัวของเกษตรกรหรือไม่ ● งานพัฒนาการศึกษา ทูน และพื้นที่การเรียนรู้สำหรับเยาวชน แต่สิ่งนี้เป็นของคนทั้งชุมชนดอยตุงและพนักงาน ไม่ได้จำกัดเฉพาะเกษตรกรเท่านั้น
--	--

	ถาม : ทำมาตรฐาน GI อย่างไร • โครงการพัฒนาโดยดอยตุงฯ ได้รับ GI ประเทศไทยปี 2006 และต่อมาได้รับของ EU โดยการประเมิน GI ต้องจ้างบุคคลที่ 3 ดำเนินการและมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดอยตุงเราเริ่มก่อนคนอื่นทำให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณส่วนนี้จากภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมเรื่องคุณภาพสินค้าเกษตร แต่การทำ GI อาจจะเป็นเรื่องยากสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก เพราะค่าใช้จ่ายสูง • GI เป็นสิ่งที่สามารถใช้สื่อสารกับลูกค้าได้ เช่น สามารถรู้แหล่งเพาะปลูก เป็นการรับประกันคุณภาพ และทำให้มั่นใจได้ว่าแบรนด์ดอยตุงเป็นของชุมชนและชาวบ้าน ใครจะมาเอาไปจากเราไม่ได้ ชาวบ้านเกิดความรักและหวงแหน ถาม : มีคนพยายามใช้ชื่อแบรนด์ดอยตุงโดยกาแพ้มิได้มาจากดอยตุงไหม • มี ถาม : มีการทำประกันการเกษตรไหม • ไม่เป็นที่นิยมในไทย ถาม : มีการจัดการพื้นที่อย่างไร • มีการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำบัตรคพต. หนังสือรับรองที่ดินประเภทต่างๆ
ภาพ	 คณะผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมขนาดย่อมเข้าฟังบรรยายเกี่ยวกับโครงการพัฒนาโดยดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บรรยายโดยคุณวิภา

คุณสลักจิตเป็นตัวแทนรับมอบของที่ระลึกจากศาสตราจารย์ Aleli B. Bawagan

คณะถ่ายรูปหมู่หลังจบการฟังบรรยาย

คณะชมสินค้าที่ร้าน DoiTung Lifestyle

2. รายชื่อคณะ

1. Prof. Aleli B. Bawagan, Director, UP Institute for Small – Scale Industries (ISSI)
2. Engr. Leoncio T. Cubillas, Jr., Head, Business Enterprise Development Division – BEDD
3. Mr. Reynold Ferdinand G. Manegdeg, University Extension Specialist III, BEDD
4. Ms. Joanna Rose T. Laddaran, University Extension Specialist II, Research Division – RD
5. Engr. Jefferson C. Sumalabe, University Extension Specialist II, RD
6. Ms. Glennis S. Uyanguren, Head, Training and Entrepreneurship Development Division – TEED
7. Ms. Blessilda A. Clerigo, University Extension Specialist II, TEED
8. Ms. Jocelle P. Mamaril, Head, Information and Public Affairs Office – IPAO
9. Agnes May Bantigue, Technology Transfer Officer, Technical Transfer and Business Development Office (TTBDO), Office of the Vice Chancellor for Research and Development